

HÖGSKOLAN I JÖNKÖPING

Högskriften

Personaltidning för Högskolan i Jönköping • Nr 2 • 3 maj 2006 • Årgång 16

**Eva Björck-Åkesson är
ny vd och akademisk
ledare för HLK från
den 14 augusti**

Många strategibeslut väntar

Rektor skriver om de strategibeslut som väntar till hösten och som stiftelsestyrelsen fått information om de senaste två sammanträdena.

sid 2-3

Att vara en välståndsskapare

Under en tvådagarskonferens vid högskolan diskuterades hur man kan använda invandrarers kompetens som stöd mellan hemland och värdland.

sid 6

**Ny styrelseordförande
på Ingenjörshögskolan**
Johan Ancker är ny ordförande i Ingenjörshögskolans styrelse. Ancker är chef för forskning och industriell utveckling på Teknikföretagen i Stockholm.

sid 8

2/06

Rektors rader

Många strategibeslut väntar

Stiftelsestyrelsen fick på sitt sammanträde nyligen anledning att åter informera sig inför de strategibeslut som står för dörren kommande höst.

Vid förra mötet tog man del av rapporteringen från det intensiva strategiarbetet som bedrivits av styrelsen för Internationella Handelshögskolan under det senaste året. Då poängterades bl. a. att Internationella Handelshögskolan står i begrepp att utveckla flera spännande mastersutbildningar, att fokuseringen på främst entreprenörskap och internationalisering kommer att bli än tydligare under kommande år, och att Internationella Handelshögskolan ser behovet av en rejäl expansion på såväl forsknings- som utbildningssidan. Med bl. a. möjligheten att kunna ta betalt av utomeuropeiska studenter från 2008 ser man flera möjligheter att kunna förverkliga en sådan strategi.

Nya krav på utbildningsinstitutionerna

Den här gången gjordes presentationer av vd:arna för Högskolan för lärande och kommunikation och Hälsohögskolan. Henning Johansson gav en fängslande inblick i hur de snabbt föränderliga förhållandena i samhället och för unga människor ställer helt nya krav på utbildningsinstitutionerna. På vissa områden, såsom användningen av den nya informationstekniken, är det barnen - inte de vuxna - som är mästare och med snabbhet finner nya vägar framåt. Teorierna för hur lärandet ska gå till utvecklas ständigt, liksom synen på vilka teorier som är mest relevanta. Inom ett avstånd av endast 25 mil finns 13 andra lärarutbildningar, så HLK möter hård konkurrens. Emellertid är filosofin och ansatserna vid HLK mer anpassade att möta de nya kraven än vad som gäller

Rektor Thomas Andersson

FOTO: PATRIK SVEDBERG

för andra lärarutbildningar i Sverige. Kopplingen till Medie- och kommunikationsvetenskap ger ytterligare fördelar och utvecklingskraft.

Många lärare ute i samhället är på väg att pensioneras och även HLK står inför ett expansionsskede inom utbildningen. Emellertid är kraven på fördjupning, uppgradering och expansion särskilt framträdande på forskningssidan. Här behövs en helt annan uppbackning än hittills från samhällets sida av forskningen, för att pedagogiken och didaktiken, som ska lägga grunden för en mer dynamisk skola, skall kunna förverkligas. Lärande och kommunikation är ömsesidigt beroende av varandra. HLK har stora nya satsningar på gång för att gå i bräschen för utvecklingen.

Behov av ökade utbildningsinsatser inom hälsoområdet

Birgitta Lundgren-Lindquist följde upp med en väl strukturerad och imponerande genomgång av Hälsohögskolans olika utbildningar. Vid sidan av de etablerade medicinska forsknings- och utbildningsinstitutionerna, såsom Karolinska Insti-

tutet i Stockholm, intar Hälsohögskolan en särställning inom vårdområdet i Sverige. Äldre- och handikappforskning står särskilt i fokus. Den internationellt kända tvillingforskningen har gett stor synlighet men viktig forskning bedrivs också inom ett spektrum av socialt viktiga frågor. Det är sannolikt inom just hälsoområdet vi från samhällets sida ser de allra största och viktigaste behoven av ökade utbildningsinsatser. Hälsohögskolan annonserar nu bl.a. flera nya professorsanställningar och arbetar intensivt med att förstärka samtliga program för att på ett relevant sätt möta dagens och framtidens behov inom hälsa, vård och socialt arbete.

Ansökningar om nya vetenskapsområden måste vänta

Också utvecklingen vid Ingenjörshögskolan diskuterades vid mötet. Här har utbildningsminister Leif Pagrotsky nyligen beslutat att en utredning måste till för att se över sambanden mellan resursfördelning, vetenskapsområden och doktorsexamensrätt i Sverige. Det har sagts att ansökningar om nya vetenskapsområden därmed måste vänta, och att det inte blir några nya universitet tills vidare. Högskolan i Jönköping kräver varken det ena eller det andra. Däremot fordrar vi examensrätt inom ett begränsat antal forskarutbildningsämnen inom det tekniska området med direkt koppling till forskningsprofilområdena, nämligen industriell produktion, industriell produktutveckling, material- och tillverkningsteknik, inbyggda datorsystem samt informationsteknik.

En sådan begränsad examensrätt stämmer väl med det förslag som enmansutredaren Margareta Norell Bergendahl lämnade i sitt Betänkande av forskarutbildningsutredningen En Ny Doktorsutbildning, redan våren 2004. Vidare överensstämmer ett sådant för-

farande med doktorsexamensrätt i ett till en början begränsat antal forskarutbildningsämnen med den redan genomförda uppbyggnaden av forskningen och forskarutbildningen vid Högskolan i Jönköping inom vetenskapsområdet humaniora och samhällsvetenskap (i främst etableringen av Internationella Handelshögskolan) under 1990-talet.

Teknisk högskola

En teknisk högskola med inriktning på behoven inom små och medelstora företag kan inte förverkligas utan egna masters- och doktorsexamensrätter. Forsknings-samarbetet med institutioner vid Chalmers, KTH och LiTH är utmärkt vid Högskolan i Jönköping, men forskningsinriktningen mot små och medelstora företag, rekryteringen av internationellt framstående forskare och de mest motiverade studenterna fordrar egen examensrätt.

De små och medelstora företagen förtjänar det bästa – inte att komma i andra hand. Därför kan Högskolan i Jönköping, liksom den privata och offentliga sektor som nu backar upp projektet med en kraftfull ekonomisk satsning, inte vänta. Regeringen behöver inte göra mer än skriva under ett dokument och låta Högskoleverket pröva Högskolan i Jönköping för examensrätter inom några få, ovan föreslagna, forskarutbildningsämnen. Vi är redan i färd med att sätta JTH på plats, och med hjälp av våra partners skall vi se till att förverkliga projektet.

Ser framgångarna av JTH resursmässigt

Vi ser redan framgångarna av JTH resursmässigt. Positiva beslut om ökade forskningsmedel på det tekniska området har formligen strömmat in under de senaste månaderna, från KK-stiftelsen för industriforskar-skolan, från

VINNOVA för Gjuteriföreningen och Ingenjörshögskolan gemensamt på området för Casting Innovation, i samband med Trollhätteprojektet, osv. Här råder inga tvivel – och ingen annanstans i Sverige än just i Jönköping kan en sådan etablering av kraftfull teknisk forskning etableras på basis av ett regionalt initiativ och med regional finansiering, utan att staten hittills behövt fatta några beslut därom.

Lägga grund för ytterligare forskningssatsningar

Samtidigt ser vi som sagt att samtliga fackhögskolor arbetar medvetet och väl samlat för att lägga grunden för ytterligare forskningssatsningar. Tillsammans med utvecklingen av nya vässade mastersprogram ska detta lägga grunden för en starkare profil och mer inspirerande studie- och kunskapsmiljö vid Högskolan i Jönköping.

Högskolan drar sitt strå till stacken

Också andra beslut behöver till; vi förfogar inte över medlen att förverkliga dem alla, men vi kan dra våra strån till stacken. Studenternas ekonomiska situation är alltför dålig idag. Studiemedlen har urholkats sedan många år och det går inte för de flesta att låna i bank till rimliga villkor för att finansiera investeringarna i utbildning som ska generera framtida höjda inkomster. Därtill är ju också lönenivåerna alltför låga inom flera för samhället oerhört viktiga områden, såsom för lärare och för sjuksköterskor. Vi måste göra vårt bästa för att understödja studenterna i deras krav att få till stånd en verklig förbättring av de statliga studiemedlen.

Det är också glädjande att flera stipendiegivare i vår region nyligen fattat beslut om att öka sina finansiella insatser för att belöna och uppmuntra

de studenter som visat framfötterna på särskilt sätt, vi välkomnar detta och vi välkomnar ytterligare sådana initiativ!

Vi behöver vidare arbeta med studenterna för att försäkra oss om att de får bästa möjliga kanaler ut i ett berikande yrkesliv. Vi måste också arbeta för att få till stånd bättre förhållanden för studenthälsan vid högskolan, vilket också diskuterades och fattades beslut om av Stiftelsestyrelsen. Andra positiva steg på området har redan tagits av Högskoleservice innebärande att verksamheten inom kort kommer att förstärkas med närvaro av leg psykolog/psykoterapeut på halvtid.

Det är mycket att göra! Och vi behöver gemensamt lägga grunden för väl genomtänkta strategier och beslut under hösten vilka forskningsområden vid Högskolan i Jönköping skall erhålla särskilt ökade forskningsresurser under de kommande åren.

THOMAS ANDERSSON | APRIL 2006

Ny vd för HLK utsedd

Professor Eva Björck-Åkesson, Västerås, har utsetts till vd och akademisk ledare för Högskolan för lärande och kommunikation från den 14 augusti.

Högskolan i Jönköping är en inte helt främmande miljö för Eva Björck-Åkesson. Hon var anställd som högskolelektor i pedagogik under åren 1991-1995 och har under åren 1995-2003 varit ledamot i styrelsen för Högskolan för lärande och kommunikation. Eva Björck-Åkesson arbetar idag som professor i pedagogik med inriktning mot specialpedagogik/habilitering vid Mälardalens högskola i Västerås.

Hon är, som professor, ansvarig för CHILD (Children – Health – Intervention – Learning – Development) vid Mälardalens högskola, ett ”flervetenskapligt forskningsprogram kring processer och effekter av interventioner i hem/förskola/skola för barn i behov av särskilt stöd samt kring faktorer som påverkar barns hälsa, lärande och utveckling. Samarbete sker mellan specialpedagogik, hälsopsykologi, pedagogik samt folkhälsovetenskap”. I CHILD

ingår i dag ca 25 forskare och doktorander och programmet leds, förutom av Eva, av professor Mats Granlund och gästprofessor Rune J Simeonsson från University of North Carolina at Chapel Hill, NC, USA.

Eva har lång erfarenhet av ledande uppgifter inom högskolan, framför allt som prorektor vid Mälardalens högskola i knappt 7 år, varav tf. rektor i drygt 1,5 år. Hon har även varit ordförande i forskningsnämnden och ledamot i styrelsen för Mälardalens högskola under två perioder.

Flera uppdrag – både nationellt och internationellt

Eva Björck-Åkesson är EU-koordinator för ett transatlantiskt nätverk för forskning och utbildning, ledamot i Regionala etikprövningsnämnden i Uppsala sedan 2004 och hade expertuppdrag i Utbildnings- och kulturdepartementets

utredning om studieavgifter från länder utanför EES-området 2005-06.

Eva har också medverkat som expert i Ethical Review Panel, EU i Bryssel samt ingått i bedömning av forskningsprojekt. Bland de internationella uppdragen kan nämnas medlemskap i ”Executive Committee”, International Society for Early Intervention och Member of Executive Committee, World Health Organisation, International Taskforce on Children and Youth, ICIDH & ICF-CY sedan 1998.

–Jag hoppas kunna ha kvar vissa uppdrag, säger Eva Björck-Åkesson som också berättar att familjen kommer att flytta till Jönköping redan till sommaren. När det gäller CHILD hoppas hon att det kan leva vidare på Mälardalens högskola. Kanske fungera i nätverk med samverkan med HLK och andra institutioner.

LENA HALLDORF

De får högskolans förtjänsttecken 2006

I samband med vårfirandet på högskoleområdet utdelades Högskolan i Jönköpings förtjänsttecken för fjärde gången.

Mottagare i år blev dels **Anita Helmbring** som får priset bl.a. för att ”hon har visat prov på mycket gott omdöme och har kompetens inom ett brett spektrum av frågor. Genom att lojalt ta på sig viktiga ledningsuppgifter har hon på ett förtjänstfullt sätt skapat kontinuitet och stabilitet för Hälsohögskolan och dess personal.”

Den andra mottagaren är **Per Risberg** som får priset bl.a. för att ”med entusiasm och entreprenörsanda samlat lokala, regionala och nationella krafter inom offentlig sektor och näringsliv till stöd för skapandet av Stiftelsen Högskolan i Jönköping.”

Per Risberg och Anita Helmbring mottog högskolans förtjänsttecken 2006

Inspirationscenter ger levande campus

Campus-projektet går vidare och ett lokalprogram för ett inspirationscenter vid Munksjöns strand har tagits fram. Tre arkitekter arbetar med förslag som visas vid broinvigningen 17 juni.

Inspirationscentret omfattar ca 10 000 kvm och innehåller bland annat friskvårds- och hälsocenter, gemensamt servicecenter inklusive reception och högskolegemensamma mötesplatser, till exempel en stor aula. En viktig del i arbetet är att skapa ett mer sammanhållet campus.

Tre arkitektkontor har fått i uppdrag av högskolan, HöFab och Jönköpings kommun att ta fram så kallade parallella uppdrag, det vill säga var sitt förslag på hur en byggnation kan utföras med hänsyn till Munksjöleden. Arkitektkontoren är Arkitekthuset i Jönköping, Erséus arkitekter och White arkitekter i Göteborg. Förslagen kommer att ställas ut i samband med broinvigningen 17 juni.

Nytt om friskvård, representation och tjänsteresor

Nyligen fastställdes av stiftelsestyrelsen:

- Riktlinjer för det personaladministrativa arbetet inom Högskolan i Jönköping
- Riktlinjer för representation
- Resereglemente för Högskolan i Jönköping

Dokumenterna finns i sin helhet på högskolans hemsida under Policydokument <http://www.hj.se/doc/80>

Friskvårdsförmån

Anställda vid Högskolan i Jönköping har 1 200 kr per kalenderår att disponera för köp av friskvård. Beloppet gäller per kalenderår och kan inte sparas eller föras över till nästkommande år. Friskvård ska utövas på fritiden.

Ny resebyrå för Högskolan i Jönköping

VIA Travel har fått förtroendet att vara högskolans resebyrå. I en reseportal för Högskolan i Jönköping finns information om avtal, reglemente hur resan bokas med mera. Resan bokas via ett självbokningssystem, e-post eller telefon.

VIA Travel kontaktinformation

Självbokningssystemet finns på <https://gateway.viatravel.se/hj>
tfn: 031-773 87 15
e-post: hj@viatravel.se

För mer information kontakta bolagets administrativa chef eller vd-sekreterare.

Studentkårens pedagogiska pris

Anders Andersson och Britt-Marie Leivik Knowles

Nu delar Jönköpings Studentkår ut ett pedagogiskt pris för första gången. Det är två av högskolans lärare som prisas för sin pedagogiska kompetens.

De första mottagarna av priset är **Britt-Marie Leivik Knowles**, universitetsadjunkt vid HLK som får priset för ett "tydligt strukturerat föreläsningssätt och lever sig på ett synnerligen entusiastiskt sätt in i de ämnen hon föreläser i. Detta engagerar och inspirerar studenterna till en längtan efter kunskap och vidare utveckling. Britt-Marie använder sig regelbundet av situationer och kontexter från verkligheten vilket ger föreläsningarna en god reell förankring och studenterna ser tydligt kopplingen mellan ämnet och det kommande yrkeslivet".

Anders Andersson, universitetsadjunkt vid ING får priset för att han "med personlig undervisning spridit glädje för och höjt studenternas intresse inom området matematik. Han förenar god pedagogik och entusiasm med hög kvalitet på innehåll i föreläsningar. Anders har genom ett kreativt förhållningssätt till undervisningen gett prov på mångfald av pedagogiska verktyg för att försöka se varje student i helheten".

Charles Dade, Senior Advisor, FOCAL i Kanada och högskolans rektor Thomas Andersson.

Att vara en välståndsskapare

Diaspora kommer från grekiskan och betyder spridning, förskingring. Just att sprida kunskaper i förskingringen diskuterades på tvådagarskonferensen *Diaspora as Wealth Creators* som handlade om hur man tar tillvara på invandrarkompetens i hem- och värdländer.

– Man träffar så mycket intressanta människor, säger professor Bengt Henoeh vid Ingenjörshögskolan som en av förklaringarna till varför han engagerar sig i invandrarers möjlighet att utnyttja sin kompetens så att de kan hjälpa till att bygga upp handel med sina hemländer som ofta är utvecklingsländer. Detta kan ske genom att starta egna företag eller anställning inom de yrken de är utbildade för.

Stöd mellan länder

Diaspora as Wealth Creators arrangerades vid Högskolan i Jönköping i början av april på initiativ av Bengt Henoeh. Syftet var i första hand att se hur ett organiserat användande av kunskaper inom IT och entreprenörskap kan byggas upp till stöd

mellan hemland och värdland.

Under de två dagarna diskuterades hur kunskapsuppbyggandet kan gå till, hur förhållandena ser ut mellan olika länder, ekonomi- och handelsrelationer och det enorma stöd som invandrarna ger sina hemländer – ett stöd som ofta är dubbelt så stort som det offentliga. Workshopen inleddes av rektor Thomas Andersson som aktivt bidragit till workshopens genomförande.

Det blir en fortsättning

Workshopen beslutade också att fortsätta arbetet och en arbetsgrupp bildades som ska arbeta vidare och i vilken Bengt Henoeh är en självskriven deltagare. Vid parallella seminarier under de två dagarna

skissade man på olika pilotprojekt, diskuterade olika konkreta åtgärder för det fortsatta arbetet och tog fram en aktionsplan för en IT-plattform.

Man planerar redan för nästa konferens som kommer att hållas nästa år, troligen i London. Inför konferensen byggdes en egen hemsida upp, www.diwec.org, där man kommer att fortsätta lägga in informationen om projektet.

Flera projekt med utvecklingsländer

– Mitt intresse för det här området väcktes i början av 1990-talet när jag arbetade på KTH, säger Bengt Henoeh. I samband med att Estland blev fritt var vi engagerade i ett projekt vid universitetet i Tallinn för att utveckla landets elektronikindustri och sedan har mitt intresse att hjälpa utvecklingsländer fortsatt.

Bland annat har Ingenjörshögskolan varit involverat i ett tvåårigt utbildningsprojekt med flera länder i Latinamerika. Sedan drygt ett år arbetar Bengt Henoeh med ett SPIDER-projekt som handlar om affärsutveckling mellan Sverige och Vietnam. Involverade är också Handelskammaren i Jönköping och dess vietnamesiska motsvarighet. I Gnosjö träffar man en stor grupp båtflyktingar som i dag arbetar inom industrin i Gnosjö. Projektet syftar till att starta affärsutveckling mellan länderna.

Stor internationell bredd

Till konferensen kom ett 60-tal deltagare med en stor internationell bredd: Bangladesh, Somalia, Senegal, Arabemiraten, Frankrike, Italien, England, Jamaica och Canada. Kunskapsområdet hos deltagarna täckte IT-, entreprenör- och antropologiområdena. Förutom sju universitet var också IOM (International Organization for Migration), ILO (International Labour Organization) och ITC (International Trade Centre) representerade. Konferensen stöddes, förutom av högskolan, av SPIDER (organ med huvudkontor vid KTH i Kista, inrättat av SIDA för en strategisk satsning på IT), VINNOVA, Nutek, KK-stiftelsen och Microsoft.

TEXT & FOTO: LENA HALLDORF

Samarbetsprojekt inom ny nationell biblioteksportal

Högskolebiblioteket driver just nu ett projekt inom den nya nationella biblioteksportalen Samsök, genom medel från Kungliga biblioteket. Projektet är ett samarbete mellan biblioteket, Ingenjörshögskolan och Internationella Handelshögskolan.

FOTO: LENA HALLDORF

Fr.v. Ulf Seigerroth IHH, Kurt Sandkuhl ING, Paola Johansson, och Ulf-Göran Nilsson Högskolebiblioteket, Jonas Sjöström IHH och Magnus Lundqvist ING.

Biblioteksportalen Samsök ska ge en enkel och samlad tillgång till de svenska forskningsbibliotekens databaser. Högskolebibliotekets projekt Samsök: handlingsbarhet, behovsriktad användarstudie och tutorial syftar till att skapa förståelse för handlingsbarhet och användbarhet i biblioteksportalen. Projektet finansieras av Kungliga biblioteket och utförs i samarbete med Ingenjörshögskolan och Internationella Handelshögskolan.

– Vi ska titta på hur Samsök fungerar för användarna och skapa en webb-tutorial, en webb-baserad guide, för att introducera Samsök till våra användare. Vår tutorial kan sedan komma att användas nationellt, säger Paola Johansson, projektledare vid Högskolebiblioteket.

Ett av fyra pilotbibliotek

Arbetet med utvecklingen av Samsök har pågått sedan hösten 2004 och drivs av Kungliga biblioteket. 43 bibliotek deltar i projektet och Högskolebiblioteket i Jönköping har sedan starten varit ett av fyra pilotbibliotek med möjlighet att testa

teknik och administration i systemet. I sommar lanserar biblioteket en lokal installation av Samsök.

– Att ha alla databaser samlade och även kunna söka i flera databaser samtidigt kommer att förändra ganska mycket för Högskolebiblioteket. Bland annat kommer biblioteket göra om sin hemsida.

Handlingsbarhet och användbarhet

Projektet som genomförs vid Högskolan i Jönköping bygger på studier vid Ingenjörshögskolan och Internationella Handelshögskolan.

Doktorand Jonas Sjöström vid Internationella Handelshögskolan, med handledare Ulf Seigerroth, utför studier om handlingsbarhet. Man tittar på hur IT-systemet stöder handlingar som uppkommer vid användandet. Det är en verksamhetsstudie, utifrån biblioteksverksamheten.

Doktoranderna Magnus Lundqvist och Thomas Albertsen vid Ingenjörshögskolan, med handledare Kurt Sandkuhl,

utför studier i användbarhet. Genom intervjuer och observationer av studenter, doktorander och personal som använder portalen tittar man på hur användare integrerar med systemet.

– Formerna för portalen Samsök är inget vi i detalj kan påverka. Men utifrån resultaten av våra studier, de problem och möjligheter som visar sig där, ska vi skapa ett hjälpmedel och vägledning för portalens användare, säger Paola Johansson.

Expertis på plats

Studierna pågår just nu, under maj och juni kommer analyser göras och i höst ska en tutorial vara framarbetad.

– Det är spännande att vi kan genomdriva projektet med hjälp av den expertis som vi har här på högskolan. Ingenjörshögskolan och Internationella Handelshögskolan tittar på IT-system från olika vinklar, de har olika forskningstraditioner men ligger ändå så nära varandra. Det är roligt att biblioteket kan vara delaktigt i deras arbete.

SOFIE NORRLUND

Nya ledamöter i de olika bolagsstyrelserna

Inom stiftelsen Högskolan i Jönköping finns fem aktiebolag: de fyra fackhögskolorna och Högskoleservice. Bolagsstämma hölls vid fyra av de fem bolagen den 7 april. I samtliga bolagsstyrelser blev det några förändringar vilka redovisas nedan.

Hälsöhögskolan har nya fackliga företrädare och ny studeranderepresentant: Birgitta Sidenvall, SACO; Christina Fridlund, Lärarförbundet; Christopher Tossavainen, studeranderepresentant

Högskolan för lärande och kommunikation får en ny ledamot som skall utses av Handelskammaren. Ny lärarrepresentant är Christina Engblom, fö-

reslagen av lärarna vid HLK, ny facklig representant är Anita Sandahl, SACO och Jens Elfsberg, studeranderepresentant, ständigt adjungerad.

Ingenjörshögskolan fick en ny ordförande i Johan Anker, Stockholm, se presentation av honom nedan och Carl-Olof Franzen, studeranderepresentant.

På **Högskoleservice** har Bo Ljunggren, ST blivit ordinarie ledamot och Thomas Axelsson, ST suppleant. Johannes Häll är ny studeranderepresentant.

Internationella Handelshögskolans bolagsstämma är uppskjuten. Något nytt datum är inte fastställt när detta skrivs den 24 april.

Ny styrelseordförande på Ingenjörshögskolan

Johan Ancker är ny ordförande i Ingenjörshögskolans styrelse från den 7 april 2006. Han är chef för forskning och industriell utveckling på Teknikföretagen i Stockholm. Tidigare har han också varit verksam inom ABB med frågor som berör teknik- och forskningssatsningar.

– Nu vill jag vara med och arbeta för att Jönköpings Tekniska Högskola (JTH) blir verklighet. Trots att grundinställningen är att det inte behövs fler tekniska högskolor i Sverige så är fokuseringen, val av inriktning och målgruppen små och medelstora företag skäl som gör att jag tror på satsningen, säger Johan Ancker.

Efter en nyligen genomförd utredning

FOTO: KARIN FELL

Johan Ancker, chef Industriell utveckling Teknikföretagen i Stockholm är ny ordförande i Ingenjörshögskolans styrelse.

av Ingenjörsvetenskapsakademien har konstaterats att förutsättningarna för små- och medelstora företag har ändrats under bara de senaste fem åren. Från att ha varit relativt skyddade så har de större företagen som köper stora volymer blivit mer globala och lägger allt oftare beställningar var som helst i världen.

– Detta ställer allt större krav på de mindre företagen både vad gäller produktionssystem och kunskapsinnehåll i produkterna. Inriktningen på JTH ligger i mittfåran på den kunskapskarta som jag tror att mindre tillverkande företag behöver. I dagsläget kommer det att krävas en större andel produktutveckling eftersom de stora företagen inte bara vill lägga ut produktion utan vill ha underleverantörer som tillför kunskap i produkten. Då är det allvarligt om företagen inte har skaffat sig kompetens och en framförhållning för att klara detta tilltagande krav. En teknisk högskola speciellt inriktad mot denna målgrupp är en del av svaret, avslutar Johan Ancker.

CHRISTINA ALMGREN

New Master Programs at JIBS

The revolution in higher education known as the Bologna Process is moving ahead across Europe in general and at JIBS in particular. In fact, JIBS is the institution in Sweden that has internationalised itself the most through the Bologna Process. The key aims of the Bologna Process are to make European education more attractive and competitive, create a European Centre of Higher Education, and promote mobility of students, faculty, and staff. An underlying and crucial theme is that Bologna should foster student mobility between countries. The new Bologna structure of having separate bachelor and master programs will allow and encourage students to do their bachelor program in one country (most likely their own) but to pursue their master studies in another country within Europe.

One of the subgoals of the Bologna Process is to harmonise the different higher education systems in Europe so that universities in different countries can cooperate more effectively with each other, as well as making European education more understandable to students and institutions outside of Europe. One of the Bologna recommendations was that European institutions of higher education adopt three cycles (or levels) of education: a bachelor level, a master level, and a doctoral level. Currently, business education in Sweden

has only two cycles, a fundamental (or grundutbildning) level and a research (or doctoral) level. Universities in Europe are now being asked to develop a graduate (or master) level between the basic education and the research education, much like what already exists in the United States and other Anglo-Saxon countries.

In the fall of 2003, JIBS ceased to offer its 4 year integrated bachelor/master programs and began offering instead 3 or 3 ½ year stand-on-their own bachelor programs. The first group of these students will now be graduating in either June of 2006 or January of 2007.

JIBS is now initiating the second phase of this Bologna process, the creation of master programs, to follow these bachelor programs (i.e. the second cycle).

From the fall of 2006, JIBS will now offer 4 master programs:

- 1) Master of Entrepreneurial Management
- 2) Master of International Logistics and Supply Chain Management
- 3) Master of IT and Business Renewal
- 4) Master of International Trade, Investment, and Finance

A fifth master program, Master of Audit and Control is planned to begin in the fall of 2007. All of these master programs will

be offered in English and will be open to both Swedish students and international students from around the world.

One of JIBS's main challenges in the future is to recruit students (both international and Swedes) to these new master programs. The Bologna Process will allow students to complete their first degree in their home country but to do a master's degree in another country - thus internationalising dramatically higher education in Europe. Student mobility, in particular, is expected to escalate enormously.

The competition for good international students will be huge. Sweden, in general, and JIBS in particular, wants to attract these quality students to help us with Brain Gain. These new master programs will give us the opportunity to compete for these quality international students.

Higher education is drastically changing in not only Europe but over the entire globe. Borders are being knocked down, and universities that can adapt to these new international challenges are those that will succeed. By focusing on internationalisation in general and these master programs in particular, JIBS is on the right path to succeed in this international, and more competitive environment.

PETER HILTON,
DIRECTOR OF INTERNATIONAL
RELATIONS AND RECRUITMENT, JIBS

Ny språkplattform

Stiftelsestyrelsen har beslutat att all språkundervisning vid Högskolan i Jönköping ska vara placerad vid Högskolan för lärande och kommunikation (HLK) från 2008.

Från 1 april är universitetsadjunkt Eva Karlsson anställd vid HLK som universitetsadjunkt i tyska. Hon ska också arbeta med att utveckla högskolans språkplattform, bedriva undervisning samt planera nya kurser i tyska. Eva Karlsson är på 30 procent kvar som sektionsansvarig på Språk på Internationella Handelshögskolan och har viss undervisning i svenska där

fram tills alla språken flyttas över till HLK 2008.

Redan innevarande termin drivs kurserna Franska/Spanska/ Tyska i samhälle och näringsliv 1-10 poäng av HLK, men rent konkret bedrivs undervisningen i IHH:s lokaler. Vid det kommande halvårsskiftet kommer även lärarna i franska och spanska att flyttas till HLK. Från höstterminen kommer undervisningen att ske i HLK:s lokaler.

LH

NOTISER NOTISER NOTISER NOTISER NOTISER NOTISER NOTISER NOTISER

Personalnytt

Nyanställda

Joakim Andersson, HS, systemutvecklare vid IT-service från 1 maj

Magnus Andersson, ING, universitetsadjunkt från 1 februari

Staffan Bengtsson, HHJ, forsknings- och utvecklingsledare på Luppen från 1 april

Ulrika Ganning, IHH, studievägledare från 1 april

Daniel Gustavsson, ING, ekonomiassistent från 1 april

Ulrika Holst, HS, psykolog vid Studenthälsan

Tidsbegränsade förordnanden

Anna Almqvist, HS, lokalvårdare t.o.m. 2 april 2007

Mia Boström Aronsson, HLK, universitetsadjunkt i engelska t.o.m. 30 september 2006

Björn Jonsson, HHJ, universitetsadjunkt på Avdelningen för beteendevetenskap och socialt arbete t.o.m. 20 januari 2007

Sanna Karjalainen, HHJ, universitetsadjunkt på Avdelningen för naturvetenskap och biomedicin t.o.m. 30 juni

Gun Karlsson, HHJ, projektassistent på Institutet för gerontologi t.o.m. 31 mars 2008

Nina Lindgren, HHJ, projektledare på Luppen t.o.m. 31 december

Anna-Carin Säll Granath, HHJ, projektassistent på Institutet för gerontologi t.o.m. 31 mars 2008

Camilla Wahlgren, HLK, studievägledare, t.o.m. 30 september 2006 (provanställning 6 månader)

Per Erik Wolff, IHH, research fellow, t.o.m. 31 januari 2007

Slutade

Rune Eskilsson, ING, slutar 30 april

Johanna Illergård, rektors kansli, slutade 5 mars

Andreas Johnson, IHH, slutade 15 februari

Maria Palmqvist, IHH, slutade 28 februari

Lars-Olof Schön, HS, slutade 12 mars

Lars-Göran Skårbratt, HS, slutar 19 maj

Pension

Mona Isaksson, HS, 30 april

Lars-Olof Nilsson, IHH, 30 april

Kerstin Persson, HHJ, 1 april

Inga Rundberg, HS, 30 april

Konstföreningen vid Högskolan i Jönköping

Konstföreningen vid Högskolan i Jönköping har funnits sedan slutet av 1970-talet som ideell förening och är öppen för alla anställda. Vi är idag ca 140 medlemmar. Föreningens syfte är att stimulera och utveckla intresset för konst vilket görs bl.a. genom att besöka konstnärer, gallerier och utställningar. Under våren 2005 arrangerades en Vårsalong där högskolans anställda visade sina konstverk. Utställningen var välbesökt och i oktober återkommer vi med en Höstsalong.

Vårens aktiviteter

Den 6 maj går en bussresa till Nationalmuseum och Moderna museet i Stockholm, den 29 maj görs en kvällsutflukt till Tibro. Vi besöker en Anagamakeramik, en sten- och plåtskulptör samt en grafikkonstnär. Du kan anmäla dig till någon i styrelsen eller Kjell Rosén, HS.

Den nya styrelsen består av Monica Thiel HLK ordf, Mats Dahlin IHH sekreterare, Kjell Rosén HS kassör; Christina Ljungqvist HHJ, Leif Ruhnström HLK, Jörgen Dernroth och Bo Nordström ING samt Birgitta Andersson, HHJ. Välkommen att bli medlem!

MONICA THIEL

Summary in English

New Dean at School of Education and Communication

Professor Eva-Björck-Åkesson, from Västerås, will be new dean at the School of Education and Communication as of 14 August 2006.

Badge for merit 2006

Per Risberg and Anita Helmborg received the university's badge for merit 2006. They were awarded at the spring celebration 28 April.

The Student Union's Pedagogical Prize

Anders Andersson, lecturer in mathematics at the School of Engineering, and Britt-Marie Leivik Knowles, lecturer in media and communication science at the School of Education and

Communication, are the first two to receive the Student Union's pedagogical prize.

Cooperation in Library Project

The University Library runs a project within the new national library portal Samsök by funding from the National Library of Sweden and in cooperation with Jönköping International Business School and the School of Engineering.

Language Platform

As of 2008 all language education will be placed at the School of Education and Communication. Lecturer Eva Karlsson is working with developing the university's language platform. In July all teachers in French and Spanish will be transferred to the School of Education and Communication.

Upptech är ett samarbete mellan huvudmannen Jönköpings kommun, Högskolan i Jönköping och näringslivet, främst genom Handelskammaren i Jönköpings län. Man öppnade 2002 under namnet Jönköping Science Center och är ett av Sveriges 16 Science Center som alla har olika strukturer.

2003 startade KomTek, Kommunal Teknik- och Entreprenörsskola vilket är teknikvärldens motsvarighet till Kulturskolan och är en permanent verksamhet i Jönköpings kommun sedan årsskiftet.

Högskoleverket klassade Upptech som ett regionalt teknik- och naturvetenskapscentrum 2004.

Upptech - spännande upplevelser för både barn och vuxna

Utanför Upptechs lokaler på Kålgårdsområdet i Jönköping står en grupp förväntansfulla tredjeklassare. Alla pratar och skrattar i munnen på varandra. Väl inne i lokalerna är ljudnivån betydligt högre, här blandas skratt och prat med förtjusta utrop när något experiment lyckas.

Högskriften är på besök på Upptech i Jönköping, ett hus som vill vara ”den självklara platsen för inspiration, upplevelser och utveckling inom naturvetenskap och teknik och som man gärna återvänder till”.

– Ja, ljudnivån är hög, säger Folke Dahlqvist, verksamhetschef på Upptech. Men det trivs vi med, då ser och hör vi att eleverna har roligt och samtidigt lär sig något om de roliga ämnena teknik och naturvetenskap. Hittills vänder vi oss i första hand till grundskolans elever. Hit kommer klasserna och testar våra olika experiment och temaverksamheter eller tittar på våra utställningar.

Olika teman och utställningar

Verksamheten är indelad i olika teman. Man kan t.ex. välja Lego Mindstorm där det gäller att konstruera och programmera olika robotar som sedan ska utföra vissa uppdrag. I Stenkul presenteras personer som levt under olika tidsåldrar och som har använt stenar på olika sätt eller gå runt

på Experimenttorget där man får använda alla sinnen på ett roligt och spännande sätt. Det senaste tillskottet är Planetariet som invigdes i november och där man haft hjälp av bl.a. universitetslektor Sverker Johansson vid Högskolan för lärande och kommunikation.

Vårens utställning handlar om Krafter i rörelse. Här behandlas transporter av olika slag, hur miljön påverkas och vilka enorma krafter som kommer i rörelse även i låga farter. Det är spännande att ställa sig på en våg och se hur tung man är vid en kollision vid 50 eller 70 km fart!

– Till hösten kommer en vandringsutställning från Teknikens Hus i Luleå, berättar Folke Dahlqvist. Den handlar om klimatförändringar och vad vi kan göra för att påverka klimatet. Utställningen vänder sig i första hand till äldre elever och genomförs tillsammans med kommunens miljökontor/Agenda 21.

Barnkalas och personalkonferenser

På Upptech bedrivs också kursverksamhet i olika former. Främst är det kommunal entreprenörs- och teknikskolas 16 kurser med rubriker som Motorer och möjängar, lysande design och Trixa och trolla med metall. Förutom detta genomförs i samband med några olika studieförbund kurser i så

siftande ämnen som kreativitet-innovationsprocesser samt fusing – glasdesign.

Men här finns inte bara elever. På helger och under skollov är det öppet för allmänheten och då brukar det komma många barn som besökt Upptech tidigare men nu har de föräldrarna med sig.

– Det har blivit populärt att hålla barnkalas här, säger Folke Dahlqvist. Och även en del företag har upptäckt oss och håller personalkonferenser här där medarbetarna får testa sina kunskaper och färdigheter – bl.a. i en femkamp.

Vill utveckla samarbetet med högskolan

– Jag har en dröm, säger Folke Dahlqvist avslutningsvis. Tänk om man kunde köra hit elever från andra kommuner i närområdet. De närmaste motsvarigheterna till vår verksamhet finns i Borås, Växjö och Linköping och ingen har samma profil som vi. Jag vill också utveckla samarbetet med högskolan. Vi har redan ett bra samarbete med både Högskolan för lärande och kommunikation och Ingenjörshögskolan men jag tror att det kan utvecklas ytterligare. Att ha ett Science Center i närheten av en högskola/universitet är utvecklande för båda parter.

LENA HALLDORF

HÖGSKOLAN I JÖNKÖPING

Högskriften

Ansvarig utgivare:

Thomas Andersson

Redaktör: Lena Halldorf

Layoutredaktör: Ann-Sofie Svensson

Tryck: ARK-tryckaren i Jönköping

Upplaga: 1 300 ex.

Adress: Högskolan i Jönköping

Högskriften, Box 1026

551 11 Jönköping

E-post: lena.halldorf@hs.hj.se

Internet: www.hj.se

Omslagsbild: Eva Björck-Åkesson, ny vd för HLK från den 14 augusti.

Foto: Patrik Svedberg

Nästa nummer: 14 juni

Manusstopp: 1 juni

Redaktionen förbehåller sig rätten att stryka ned inkomna bidrag. Högskriften produceras vid Informations- och marknadsföringsenheten vid Högskoleservice.

Högskolan i Jönköping (HJ) bedriver forskning, forskarutbildning, utbildning och uppdragsverksamhet vid fyra fackhögskolor: Hälsohögskolan, Högskolan för lärande och kommunikation, Ingenjörshögskolan och Internationella Handelshögskolan. Högskoleservice driver gemensam verksamhet samt tillhandahåller infrastruktur, gemensamma system och gemensam information/marknadsföring.

HJ hade 6 797 helårsstudenter, 641 anställda och omsatte 553 mnkr 2005.

Högskolan i Jönköping arbetar med fyra bärande idéer för utveckling. För tre av dessa är målet att minst bli nationellt ledande och internationellt erkänd:

- Fokusering av verksamheten på utvalda områden.
- Samverkan med det omgivande samhället i all verksamhet.
- Internationellt utbyte.

Den fjärde idén är organisatorisk:

- Fackhögskolor med tydliga egna identiteter som i samverkan och med stöd av Högskoleservice bygger upp den akademiska miljön.

HÖGSKRIFTEN NR 2 2006

Jaha!

Det var det, det. Det ser ut som om jag får rätt i min profetia i förra numret av Högskriften. Då tröstade jag mig med att det måste vara vår när det här numret kommer ut, och det är det trots att utgivningen sker senare än jag räknade med då.

För visst är det vår, jag har bytt ut stövlar och pälsplinkappa mot tunnare skor och vårjacka men fortfarande använder jag de tjockfodrade handskarna. Med skammens rodnad på mina kinder tillstår jag att jag inte hittar mina tunnare handskar – ett tydligt bevis på att jag behöver rensa bland handskar och vantar.

Och inte bara i den hallbyrålådan. När det är dags att byta vintergarderoben mot sommardito brukar jag försöka att rensa även där. Det finns alltid kläder som jag hängt in i garderoben och tänkt att ja, de där byxorna är bra, dom kommer jag att använda. Sedan är det plötsligt dags att byta garderob och då hänger byxorna där och undrar varför dom inte har använts på hela vintern. När det har hänt under några år brukar det vara dags att rensa ut dom ur garderoben och samtidigt lovar jag mig själv att nu ska jag bättra mig och inte göra så igen. Vi är bara inte överens, mitt bättre jag och jag om tidpunkten för när den förbättringen ska inträffa...

Kanske ska jag ägna någon dag åt det i den kommande helgen som innebär en extra ledig dag eftersom första maj i år infaller på en måndag. Valborgsmässoafton är följaktligen en söndag och högskolans vårkonsert hålls därför fredagen innan helgen. En söndag när varken studenter eller personal är här så jag tycker det var ett klokt beslut att flytta firandet till fredagseftermiddagen. Jag hoppas dock att vårvindarna blir varmare, gärna tillsammans med solsken från en blå himmel.

I går läste jag den sista versionen av Fickfakta 2006, en liten folder om vad som är bra att veta om Högskolan i Jönköping. Foldern är i ett utmärkt format, den får plats i innerfickan eller den allra minsta handväskan.

Jag ska börja ha den med mig för ofta får man frågor av de mest skiftande slag om högskolan. Tänk så bra att kunna ge foldern till den som undrar.

Jag har arbetat här i många år och varit stolt över högskolan många gånger. Men när jag läser Fickfakta och ser fem framgångsfaktorer för högskolan sväller mitt högskolehjärta. Jag läser att Högskolan i Jönköping har det högsta nyckeltalet för internationellt studentutbyte och vi har den högsta andelen externfinansierad forskning och uppdragsforskning. Högskolebiblioteket blev årets bibliotek 2005, entreprenörskapet bland högskolans studenter är högst i landet och rapporten från Högskoleverket visar att våra studenter är de som snabbast får jobb efter examen bland studenter från högskolor och universitet med brett utbildningsutbud. Det är väl något att vara stolt över!

Något, eller rättare sagt någon som jag är stolt över och samtidigt lite avundsjuk på, är min bror. Just nu är han i Rom, denna underbara stad med härliga minnen, och sitter i Vatikanens bibliotek och "tittar på" gamla böcker och hur de är inbundna bland annat. Det var några nervösa veckor innan hans ansökan blev godkänd – det är mycket svårt att bli godkänd för att sitta där och forska. Därför är det väl inte att undra på om storsyster är mycket stolt och lite avundsjuk?

Valborgsmässoafton hägrar, våren har kommit, dagarna blir ljusare och varmare – så njut av värmen, ljuset, varandra. Och kom ihåg – du är värdefull!

Vårkam

